

Životné prostredie

revue pre teóriu a tvorbu životného prostredia

Roč. XXV.

3/1991

Obsah

M. J. Lisický: Vodné diela v prírodnom prostredí	117
P. Sýkora: Vodohospodárske stavby a životné prostredie	124
I. Mucha: Priehrada Gabčíkovo a kvalita podzemných vôd	128
P. Peter: Dunajské stavby a ich vplyv na prírodné prostredie pod Bratislavou	133
M. Ružička, L. Halada, P. Mederly, J. Topercer: Vodárenská nádrž Turček z ekologického hľadiska	136
H. Kříž: Vliv vodní cesty Dunaj-Ostrava na životní prostředí	140
J. Hajdúk: Zarastanie brehov a obnažených pôd vodných diel a tokov	144
E. Kalivodová, Z. Feriancová-Masárová: Význam retenčných vodných nádrží pre vtáctvo	150
Aktuality	
K. Lászlóová, V. Kunderová: C. A. B. International v službách svetového biologického a poľnohospodárskeho výskumu	114
M. Kozová, S. Tokoš: Ekologické hodnotenie územia hlavného mesta SR Bratislavy	115
M. Ružička: Ekologické riziká a ekonomické dôsledky VD Gabčíkovo	116
Z. Bedrna: Sympóziu o európskej spolupráci vo výskume environmentálnych technológií	163
V. Vlček: Causa Nové Mlýny	163
E. Halada: Ekológia a kultúra — ochrana a ekologický rozvoj kultúrnych krajín	164
Tribúna	
P. Sýkora: Vegetácia na hrádzach malých vodných nádrží	154
Kontakty	
Riziká veľkých priehrad (rozhovor s dr. P. B. Williamsom)	156
P. Barták, I. Matečný: Využitie metódy diaľkového prieskumu Zeme	160
Knihy	
E. Kalivodová: Poľnohospodárstvo a vtáky	165
L. Lhotská: Slovník termínov ekológie človeka	165

Vodné diela

Riešením vodohospodárskych problémov sa ľudstvo zaoberá od nepamäti. Ba dá sa povedať, že úroveň, na akej sa riešia, je zrkadlom nielen technickej zručnosti, ale aj kultúrnej vyspelosti a zmyslu pre zodpovednosť každej konkrétnej spoločnosti. Násilné, neprirodzené riešenia a najmä tie, ktoré nedokázali dostatočne predvídať vyvolané problémy, boli v histórii civilizácie zdrojom nejednej krízy i katastrofy. Poznanie zákonitostí fungovania ekosystémov, ich vývoja a reakcií na zmeny, ktoré sa nazhromaždili v ekológii koncom dvadsiateho storočia, umožňujú do posudzovania tejto problematiky vniesť veľmi významné hľadisko. Ide menovite o to, aby vodohospodárske zásahy a vodné stavby boli nielen elegantným inžinierskym dielom, ale aby vyhoveli i fyziotaktickým požiadavkám, t. j. aby rešpektovali princípy dlhodobého nekonzfliktového využívania prírodných zdrojov.

V čísle prinášame širokú, aj keď iste nie kompletnú škálu názorov, podporetých lokálnymi, regionálnymi i globálnymi argumentmi. Možno povedať, že čím je vodné dielo väčšie, tým viac preň platí, že je unikátne. I keď má analogické charakteristiky s inými podobnými stavbami, má zároveň celý rad svojských črt a nie úplne predvídateľných dopadov na prírodné, ale aj sociálne prostredie.

Mikuláš J. Lisický

Waterworks

Mankind deals with the solution of problems of water management from time out of mind. It may be said that the level of their solution is a mirror of not only technical skill but also cultural development and sense of responsibility of every concrete society. Forced, unnatural solutions and especially those that were not able to foresee the caused problems appeared in the history of civilization to be resource of crises and catastrophes. Knowledge of laws of functioning of ecosystems, their development and reactions to changes gathered in ecology at the end of the twentieth century enables to bring in solution of this problem a very important viewpoint. The point is that water management and the construction of water plants would be not only elegant engineering work, but should satisfy also physiostatic demands, i. e. to respect principles of a long-term utilization of natural resources without conflicts.

The present issue brings a wide but surely not complete scale of opinions based on local, regional and global arguments. It may be said that the larger the waterwork the more unique it is. Although it has analogical characteristics with other similar constructions, it has a long series of characteristic features and not completely foreseeable impacts on both natural and social environment.

Mikuláš J. Lisický